

Trvalo udržateľný rozvoj nie je nič nové...

MVDr. Darina Pospíšilová, PhD., VETSERVIS, s.r.o. Nitra

V ostatnom čase sa v médiách hovorí o celosvetovej potravinovej kríze. Len nedávno nás však tie isté médiá presviedčali, že potravín je nadbytok, a že úcta k chlebu a pôde, ktorú nám starším naši rodičia a starí rodičia vštepovali, je prežitok. Výsledkom toho je dnes zničenie veľkých plôch kvalitnej ornej pôdy, mladí ľudia, ktorí nemajú ani potuchy ako sa dorába chlieb a ostatné základné potraviny.

Hypermarkety sú plné potravín, ktoré už nechutia ako plody prírody ale sú „umelé“ urýchlene dozreté, ochutené, stabilizované s množstvom cudzorodých chemických látok, ktorých obsah je síce v stanovených normách, ale v organizme sa tieto látky kumulujú a pri konzumácii len takých potravín sa denná povolená dávka často prekročí (najmä u detí). V mnohých potravinách sú prirodzené zložky nahradené umelými prísadami, aby mohli byť dlhodobo skladované sú chemicky stabilizované a konzervované. Väčšina potravín je dovezená z iných lokalít, často so silne znečisteným životným prostredím a po aplikácii celého radu chemikálií, ktoré sa u nás nepoužívajú, alebo sú dávno zakázané. Všade je cítiť nadmerný tlak výrobcov na spotrebiteľov, aby bezhlavo kupovali zväčša nepotrebné tovary, čo napokon vyúsťuje do problémov s odpadmi.

Zdravé smery EÚ ešte pred vstupom našej krajiny do spoločenstva poukazovali na zbytočnosť hromadenia tovarov – na nadvýrobu a varovali ľudí pred nadspotrebou. Snažili sa učiť ľudí ku skromnosti a triezvemu vzťahu k tovarom, čo úzko súvisí so vzťahom k ochrane prírody a základným hodnotám ľudského života – dennodennému dorábaniu „chleba nášho každodenného“.

Trvalo udržateľný rozvoj je myšlienka presadzovaná aj podporovaná EÚ, ktorá sa snaží viesť ľudí tak, aby oblasti, resp. regióny kde žijú boli sebestačné v základných potrebách života, to je hlavne v potravinách. Táto, hlavne potravinová sebestačnosť je zároveň zbraň ako sa ubrániť vplyvu nadnárodných spoločností, ktoré ovládajú svet a ktoré dnes diktujú aj ceny potravín. **Potraviny potrebujú všetci a každý deň, preto sú najdôležitejším mocenským nástrojom.**

Cesta ako sa ubrániť tomuto vplyvu je, hlavne na dedinách, návrat k dorábaniu si vlastných potravín podľa možností, stať sa čo najmenej závislými na potravinách z veľkoobchodu a dovozu, stať sa sebestačnými a prípadne zásobovať regionálny trh. To však predpokladá veľkú mieru zodpovednosti ku kvalite dorábaných produktov, aby nakoniec neboli horšie ako tie v hypermarketoch. Ide hlavne o obmedzenie používania chemických látok, pestovanie odolnejších klasických odrôd, resp. chovanie menej prešľachtených plemien zvierat, využívanie prirodzených látok a postupov na ochranu rastlín a na udržanie zdravia zvierat. Na to sú známe a vypracované postupy a návody ako zabezpečiť zdravé hospodárstvo prakticky bez cudzorodej chémie. To je základ potravinovej bezpečnosti a neškodnosti. Veď napokon tieto produkty dorábame sami pre seba a svojich blízkych!

Navyše prirodzená, čerstvá - živá strava, bez ostatkov cudzorodých chemických látok, plná vlastných vitamínov i minerálnych látok, aktívnych enzýmov, vyrobená v našich prírodných podmienkach aj vlastným pričinením je najlepší liekom na všetky civilizačné choroby.

Trvalo udržateľný rozvoj nie je nič nové, bol súčasťou života našich starých rodičov, ktorí nepotrebovali smetný kôš, prakticky nevyrábali žiadny odpad, všetko čo produkovali malo svoje ďalšie využitie a bolo potrebné. Hlavným cieľom ich snahy bolo dorábanie potravín podľa možnosti, ktoré im príroda kde žili dala. Vedeli sa zaoberať bez chémie a nespočetného množstva obalov. Dnešnej generácii nezanechali haldy odpadov, ktoré dlhodobo znečisťujú pôdu a podzemné vody. Čo povedia ďalšie generácie na nás, keď hromadíme obrovské

množstvá plastov, hliníkového plechu, fólií či syntetických textílií, rôznych chemikálií na skládkach, ktoré predstavujú časovanú bombu pre budúce generácie?

Súčasnú poznávanie, veda a technika pomáhajú uľahčiť práce, ktoré robili dennodenné dorábanie chleba - výrobu potravín v minulosti ťažkými, vedú riešiť mnohé problémy, ktoré boli len nedávno zdanlivo neriešiteľné, ale zároveň by nemali byť nástrojom hromadenia množstva nepotrebných tovarov, zneužívania poznatkov súčasnej chémie a farmácie na nahrádzanie prirodzenej – fyziologickej stravy a prirodzeného spôsobu života.

„Nie ten je bohatý kto má veľa, ale ten kto potrebuje málo“ Maháthma Ghándhi

Publikované v časopise Chovateľ jún 2008.